

Міністерство освіти і науки України

ДЕРЖАВНИЙ БІОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

МАТЕРІАЛИ

VIII МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

«УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ
СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ»

ЧАСТИНА 1

Міністерство освіти і науки України

ДЕРЖАВНИЙ БІОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

МАТЕРІАЛИ

VIII МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

«УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ
СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ»

ЧАСТИНА 1

21-22 березня 2024 року

Харків – 2024

Управління розвитком соціально-економічних систем: Матеріали VIII Міжнародної науково-практичної конференції (м. Харків, 21-22 березня 2024 року). Харків: ДБТУ. Ч. 1. 2024. 694 с.

ГОЛОВА ОРГАНІЗАЦІЙНОГО КОМІТЕТУ

В.М. МИХАЙЛОВ – проректор з наукової роботи ДБТУ, доктор технічних наук, професор;

ЗАСТУПНИКИ ГОЛОВИ ОРГАНІЗАЦІЙНОГО КОМІТЕТУ:

М.А. СЕРІК

– проректор з науково-педагогічної роботи ДБТУ, кандидат технічних наук, доцент;

Ю.М. САГАЧКО

– завідувач кафедри менеджменту, бізнесу і адміністрування ДБТУ, кандидат економічних наук, доцент;

ЧЛЕНИ ОРГАНІЗАЦІЙНОГО КОМІТЕТУ:

В.І. АРАНЧІЙ

– перший проректор Полтавського державного аграрного університету, професор;

І.Г. БРИТЧЕНКО

– проректор з міжнародних зв'язків, професор Університету менеджменту безпеки в Кошице (Словаччина), доктор економічних наук, професор;

С.І. ВАСИЛШИН

– директор Інституту обліку і фінансів НААН, провідний науковий співробітник ННЦ «Інститут аграрної економіки», доктор економічних наук, професор;

Н.М. ВДОВЕНКО

Ю.П. ВІТКОВСЬКИЙ

– завідувач кафедри глобальної економіки НУБіП, доктор економічних наук, професор;

– професор кафедри глобальної економіки ДБТУ, доктор економічних наук, професор;

– завідувач кафедри економіки підприємства та організації бізнесу Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця, доктор економічних наук, професор

Т.А. ВЛАСЕНКО

– проректор з наукової роботи СНАУ, доктор економічних наук, професор;

Ю.І. ДАНЬКО

– ректор ПЗВО «Харківський технологічний університет «ПАГ», кандидат економічних наук, доцент;

О.В. ДУДНИК

– проректор з навчальної та виховної роботи НУБіП, доктор економічних наук, професор, академік НААНУ;

О.М. КРАВЧЕНКО

– доктор економічних наук, доцент Національний університет охорони здоров'я України імені П.Л. Шупика;

І.О. КРЮКОВА

– завідувач кафедри обліку і оподаткування ОДАУ, доктор економічних наук, професор;

О.С. МАКОВОЗ

– професор кафедри менеджменту Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут», доктор економічних наук, професор;

– професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування, Державного біотехнологічного університету, Голова Ради молодих вчених при Харківській обласній військовій адміністрації, Асоційований член – регіональний координатор Ради молодих учених при Міністерстві освіти і науки України, доктор економічних наук, професор;

О.В. МАНДИЧ

– декан факультету менеджменту, адміністрування та права ДБТУ, доктор юридичних наук, професор;

А.В. МОСКАЛЕНКО

– професор кафедри менеджменту, бізнесу і адміністрування ДБТУ, доктор педагогічних наук, професор.

В.М. НАГАСЬ

– професор кафедри підприємництва та маркетингу, Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу, доктор економічних наук, професор;

В.С. НІЦЕНКО

– професор кафедри менеджменту, бізнесу і адміністрування ДБТУ, доктор наук з державного управління, професор;

Г.П. ПАСЕМКО

– проректор з міжнародних питань, академія ВСБ, Домброва-Гурничка, Республіка Польща;

РАФАЛ РЕБІЛАС

– доктор-інженер, Варшавський університет природничих наук – SSGW, Республіка Польща;

ЯЦЕК СКУДАРСКИ

– в.о. вченого секретаря Інституту тваринництва Національної академії аграрних наук України, кандидат економічних наук, доцент;

О.В. СМІГУНОВА

– професор кафедри підприємництва, торгівлі та біржової діяльності ЛНУП, доктор економічних наук, професор;

І.Б. ЯЦВ

– професор кафедри менеджменту, бізнесу і адміністрування ДБТУ, доктор економічних наук, професор;

А.М. ЯЦУН

– професор кафедри менеджменту, бізнесу і адміністрування ДБТУ, доктор економічних наук, професор;

Література:

1. Лібанова Е.М., Позняк О.В., Цимбал О.І. Масштаби та наслідки вимушеної міграції населення України внаслідок збройної агресії Російської Федерації. *Демографія та соціальна економіка*. 2022. № 2(48). С. 37-57. DOI: <https://doi.org/10.15407/dse2022.02.037>
2. Бараняк І.С. Вимушена міграція населення з України: соціально-демографічний профіль. *Академічні візії*. 2023. № 24. DOI: <http://dx.doi.org/10.5281/zenodo.10053549>
3. Соціально-гуманітарні виклики війни та інструментарій їх подолання (Карпатський регіон України) : електронне науково-аналітичне видання / за ред. д.е.н., проф. Т.Г. Васильців. ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М. І. Долишнього НАН України». Львів. 2022. 47 с.
4. Біль М.М. Вимушена міграція в умовах високої соціальної вразливості населення України. *Migration & Law*. 2023. Vol. 2, issues 5-6. С. 31-43. DOI: <http://doi.org/10.32752/2786-5185-2022-2-5-6-31-43>
5. After The War Was Over. Balkan Images 2005. URL: <https://www.unhcr.org/sites/default/files/legacypdf/433bded34.pdf> (date of application: 02.03.2024).

НАПРЯМИ ДІЯЛЬНОСТІ БІЗНЕСУ ІЗ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКІСНОЇ ОСВІТИ У КОНТЕКСТІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

Бержанір А.А., кандидат соціологічних наук, доцент,
Уманський державний педагогічний університет
імені Павла Тичини, м. Умань, Україна
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-3224-5008>

Для сучасного етапу цивілізаційного розвитку притаманні сутнісні зміни, які передбачають сталій розвиток як одну із пріоритетних і важливих довгострокових суспільних цілей. Це обумовлює становлення відповідних соціально-економічних моделей, здатних забезпечити реалізацію саме таких завдань.

Вирішення багатьох економічних, соціальних і екологічних проблем потребує, разом із державною політикою, належних приватних інвестицій у проєкти сталого розвитку.

Соціально відповідальний бізнес починає брати на себе масштабну місію щодо свого залучення у програму сталого розвитку суспільства. Трансформація розуміння і практичної організаційно-економічної діяльності підприємницьких структур у цьому контексті спрямовується на формування і впровадження ефективної стратегії, моделей, системи управління.

Реалізація національного стратегічного курсу на здобуття конкурентних переваг на світовому ринку та збереження статусу світової аграрної держави потребує від вітчизняної аграрної сфери не тільки підтримки агровиробництва але, й забезпечення сталого розвитку сільських територій, які формують необхідний базис та умови функціонування сучасного агробізнесу. Гостро сьогодні постають проблеми збереження інтелектуального та соціального капіталу села, відродження соціальної інфраструктури та забезпечення гідного рівня добробуту мешканців сільських територій [1].

Серед напрямів діяльності вітчизняного бізнесу значне місце посідає реалізація цілі 4 сталого розвитку «Якісна освіта». Так, протягом останніх років НАК «Нафтогаз України» підтримує освітні проекти, аби забезпечити сталий розвиток майбутніх поколінь, розширити індивідуальні можливості для працевлаштування, зробити внесок у потенційне зростання добробуту наших співгромадян. У межах проекту «Школа майбутнього» оснащують сільські школи сучасною технікою для навчання і покращують господарську інфраструктуру. Також компанія спільно з Київським військовим ліцеєм імені Івана Богуна, Міжнародною волонтерською спільнотою InformNapalm, а також командою розробників додатку для українських військових «Джура» і Центром дослідження безпекового середовища «Прометей» розробляють спільний освітній проект з інформаційної та кібербезпеки для майбутніх офіцерів Збройних Сил України. У межах навчального проекту військові ліцеїсти отримають інформацію про захист персональних даних, безпечний зв'язок та безпеку користування соціальними мережами, здобудуть навички з виявлення ворожої кіберактивності, OSINT-розслідувань, ідентифікації та протидії інформаційним спецопераціям [2].

Проект компанії «Астарта» «ІТ-освіта для сільської місцевості» покликаний надати сільським мешканцям можливість опанувати інформаційні технології та отримати базові знання з програмування, а також створити спеціалізований ІТ-простір на сільських територіях. Він передбачає навчальні програми для двох цільових аудиторій:

- школярів віком від 9 до 15 років – курс базується на вивченні візуального програмування в Scratch, який розроблено в Массачусетському технологічному інституті та робототехніки, до якої було створено базовий відеокурс;

- дорослих віком від 40 років, що мешкають у сільських регіонах – курс комп'ютерної грамотності має на меті навчити учасників проекту базовим ІТ-навичкам.

У проєкті взяла участь 41 школа з семи областей України. 1246 дітей пройшли навчання зі SCRATCH програмування та ROBOTOTECH, а 673 дорослих опанували знання з комп'ютерної грамотності [3].

Підприємницькі бізнес-структури, які працюють в Україні, протягом останніх років усе більшою мірою рухаються шляхом розвитку корпоративної прозорості, соціальної відповідальності та ефективності. Концепція КСВ сприяє зростанню капіталізації та зміцненню стійкості бізнесу, виступає засобом соціального позиціонування і формування іміджу сучасної соціально орієнтованої компанії [4].

Отже, вітчизняні підприємці на засадах принципів соціальної відповідальності мобілізують внутрішні фінансові ресурси для залучення приватних інвестицій у розвиток освіти, сприяючи підвищенню якості людського капіталу, досягненню соціальної справедливості тощо.

Значущим у цих процесах є приведення змісту такої соціальної діяльності у відповідність до соціальних параметрів та комплексу соціальних індикаторів, що забезпечить цілеспрямованість, системність та керованість сталого розвитку.

Література:

1. Крюкова І. Корпоративна соціальна відповідальність агрокомпаній як інструмент сталого розвитку сільських територій. *Формування механізму зміцнення конкурентних позицій національних економічних систем у глобальному, регіональному та локальному вимірах*: матеріали VI Міжнародної науково-практичної конференції (м. Тернопіль, 31 березня 2021 р.). Тернопіль, 2021. С. 66-69. URL: https://elartu.tntu.edu.ua/bitstream/lib/34908/2/FMZKPNES_2021_Kryukova-I-Corporate_social_responsibility_66-69.pdf (дата звернення: 20.01.2024).
2. Сталій розвиток. Освіта. НАК «Нафтогаз України». URL: <https://www.naftogaz.com/education> (дата звернення: 21.01.2024).
3. Розвиток громад. Компанія «Астарта». URL: <https://astartaholding.com/rozvytok-gromad/> (дата звернення: 21.01.2024).
4. Бержанір А.А., Чирва Г.М. Методологія теоретичних досліджень корпоративної соціальної відповідальності. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2018. № 21. С. 122-125. URL: <http://global-national.in.ua/archive/21-2018/24.pdf> (дата звернення: 22.01.2024).

АЛТИНЦЕВ О.А.

Напрями реалізації стратегії розвитку підприємства..... 114

ANDRIEIEV A.

Development of a strategy for formation of
competitive advantages of an agrarian enterprise..... 117

БАРАНЯК І.Є.

Шляхи нівелювання втрат людського потенціалу України
в контексті подолання наслідків вимушених міграцій..... 119

БЕРЖАНІР А.А.

Напрями діяльності бізнесу із забезпечення
якісної освіти у контексті сталого розвитку 122

ВІРІУКОВ Y.

Designing long-term personnel development strategies
in the context of dynamic changes..... 125

БОБОНЕЦЬ Є.С., БОЖИДАЙ І.І.

Дослідження процесів діджиталізації
як основного вектору розвитку України..... 126

БОГДАН С.В.

Вплив «зеленої» фіскальної політики на податкову
складову економічної безпеки вітчизняного агробізнесу 129

БРИЛЬ І.В.

Дослідження банківської системи в економіці..... 133

БОЖИДАЙ І.І., БОБОНЕЦЬ Є.С.

Стан та проблематика вітчизняного ринку праці 136

ВАРЕНИК В.В.

Причини та наслідки створення
управління з питань боротьби з відмиванням
грошей і фінансуванням тероризму (AMLA)..... 139

ВИГОВСЬКИЙ О.О., ВИГОВСЬКИЙ П.О.

До методичних засад економічної
мобільності малого і середнього бізнесу 142

ВОРОНКОВА А.А., БАТИР Ю.Г., ХРАПАЧ К.Г.

Державна політика України в умовах війни 146